

הדה גאבלר

בימוי יאיר שרמן

נוסח עברי מאיה ערד יסעוד

מאת הנריק איבסן

יוצרים.ות

משתתפים.ות

מאת הנריק איבסן

מגי אזרזר הדה גאבלר

נוסח עברי מאיה ערד יסעור

כרמל בין תיאה אלבסטד

בימוי יאיר שרמן

דינה בליי יוליאנה טסמן

עיצוב תפאורה רוני תורן

תום חגי יורגן טסמן

עיצוב תלבושות פולינה אדמוב

אסף יונש איילרט לוובורג

מוזיקה יחזקאל רז

אורה מאירסון ברטה

צ'לו רומי קופלמן

גיל פרנק השופט בראק

עיצוב תאורה פליס רוס

וידאו ארט אלדד בוגנים

הדרכת טקסט ענת זמש-ריגל

ע. בימוי נעם ביצור

אנוכית ומניפולטיבית או קרבן של נפשה הסוערת?

דמותה האניגמאטית של הדה גאבלר מעוררת רגשות עזים וסותרים: היא מושכת אך מרתיעה, היא ממגנטת אך מרוחקת, היא פראית אך קרת רוח, היא מסוכנת ולא צפויה. כך או כך, אי אפשר שלא לרצות להיות לידה.

כביתו של גנרל ידוע, הורגלה הדה גאבלר לחיי החברה הגבוהה, אך עם מות אביה נישאה ליורגן טסמן, אקדמאי בורגני, והועידה את עצמה לחיים של פשרה כלכלית ורוחנית. לאחר ירח דבש שנמשך חצי שנה, חוזרים הדה ובעלה לביתם החדש. בתוך פחות מ-48 שעות נכנסים ויוצאים ארבעה אורחים שמציתים בה תשוקות מהעבר עד שקירות הבית הולכים וסוגרים עליה ומחיר הפשרה מביא את נפשה המסוכסכת אל הקצה.

קשה שלא להעריץ את התשוקה היוקדת של הדה לחיים טוטאליים אך גם אי אפשר שלא לתהות על כניעתה לצורך בביטחון, ועל האופן שבו היא משחקת באנשים סביבה בכדי להרגיע את הסערות שבנפשה.

פסקול ההצגה

הצגה ראשונה: 16.8.2023

משך ההצגה: כשעה וחמישים ללא הפסקה.

”חשוב לי עד מאוד שהדיאלוג יישמר קרוב ככל האפשר לשפה פשוטה, שפה יומיומית, אם אפשר. כשמדובר במחזות, ובעיקר במחזות כמו שלי, יש להיזהר מכל מיני דרכי ביטוי לא טבעיות ומשפטים נפתלים שאופיינים לספרים, כיוון שבמחזות כמו שלי הכוונה היא לתת לקורא או לצופה הרגשה שהוא חווה קטע של חיים אמיתיים... אני מאמין שהמתרגם צריך להשתמש בשפה בה היה משתמש המחזאי אילו כתב את המחזה בלשונם של מי שיקראו אותו בתרגום.”

הנריק איבסן בראיון לעיתון נורווגי

שיחה בין המתרגמת מאיה ערד יסעור והבמאי יאיר שרמן

מאיה ערד יסעור: איבסן אמר באחד הראיונות שעל המתרגם של "הדה גאבלר" להשתמש בשפה שבה היה המחזאי משתמש אילו כתב את המחזה בשפת הקהל שיצפה בהצגה. והנה אנחנו בישראל, 2023. קהל שונה למדי מזה של איבסן בצפון אירופה בסוף המאה ה-19. במלאכת התרגום לקחתי את עצמו של דרמטורג התיאטרון אבישי מילשטיין לחלץ מהמקור את התמצית של הדיאלוג, להפשיט אותו מכל אספקט סגנוני, מקומי, תקופתי ולסגנון אותו מחדש ברוח המקום והתקופה, והלכתי עם הקו המנחה הזה. איך ההתמודדות עם פערי הזמן והמקום באים לידי ביטוי בעבודת הבימוי?

יאיר שרמן: אני לא חושב שמה שמקיים את היצירה הזו אלו סממנים לוקאליים. התמצית שדיברת עליה בתרגום זו גם מבחינתי התמצית שאני מחפש עם הדמויות ועם הבמה. מה שחשוב הוא לברוא עולם עם מערכת חוקים שאתה יכול לעקוב אחריה, והיא לא חייבת להיות ריאליסטית וכובלת, כי הקלאסיקה מאפשרת חופש, אבל אתה כן צריך להיות עקבי בהיגיון הפנימי שבנית. יש מרווח בין עולם הנסיבות המקורי של המחזה ועד היום הזה, עם כל מה שקרה בין לבין.

אז בוא נדבר על הדמות של הדה. אם 'דמות היא סך כל פעולותיה', כמו שנוהגים לומר, אז הדה גאבלר היא לא בדיוק דמות מעוררת אהדה: היא מעליבה את הדודה היקרה של בעלה טסמן, היא יורה בשופט בראק לשם השעשוע, היא שורפת עותק יחיד של כתב יד ומובילה את לוובורג להתאבדות. באחת הביקורות בניו יורק טיימס על ההפקה בברודוויי ב-1898 נכתב שהדה היא דגנרטית, אנוכית, מורבידית, אכזרית, מרירה, קנאית ומטורפת. בוא נגיד שבינה מלאכותית שתמדוד ותשפוט את הפעולות שלה על-ידי אלגוריתם שמודד ערכים בינאריים של טוב ורע תסכים עם הביקורת הזאת.

אני לא חושב שבינה מלאכותית תגיד שהיא רעה. היא תגדיר אותה אולי כמניפולטיבית, נרקסיסטית, אנוכית. אבל לא רעה באופן חד משמעי.

השאלה היא האם אפשר להזדהות עם המעשים שלה.

היכולת שלנו להזדהות עם בן אדם לא בהכרח קשורה לפעולות שלו. גם בן אדם שכל הפעולות שלו כל כך חיוביות יכול לעורר אצלך סלידה. במקרה של הדה הייתי אומר שהיא נכנסת לקטגוריה של אנשים שאתה אוהב לשנוא. אנחנו הרי לא מסתכלים על העולם כמו בינה מלאכותית בחלוקה דוגמטית של טוב – אני מזדהה / רע – אני לא מזדהה. הרבה פעמים כשבן אדם עושה דברים שהם שליליים כמו הרס עצמי או חיצוני או פוגע זה רק הופך אותו ליותר שלם, מורכב, ומעניין, ואם אנחנו מצליחים להבין מאיפה זה מגיע אז אנחנו יכולים לזהות את עצמנו במקומות האפלים, שיש בכלנו. ברגע שנסיבות חייה של הדה מתחילת המחזה הן כלא פנימי וחיצוני, אז הפעולות שלה נובעות מתוך מצב של חנק; של אובדן זהות, שייכות, חיוניות. משם היא פועלת. וברגע שאנחנו מבינים את זה אנחנו מבינים למה היא הורסת כל דבר.

אבל בכל זאת אני רוצה לחזור ל"סך כל פעולותיה". אין להדה פעולות חיוביות. זה לא שאנחנו רואים דמות שמנסה לעשות טוב, ויוצא לה רע. מעניין אותי לדעת איך אתה מצליח בעבודה שלך מול מגי, השחקנים שלצידה והתקסט לייצר את המורכבות הזאת.

יש משהו בדמות של הדה שמעורר חמלה וזה שהיא שקופה וחשופה נורא. היא לא באמת מצליחה להסתיר את מה שעובר עליה – אין פילטרים. הרבה פעמים מפרשים נשים מניפולטיביות כמעין פאם פטאל כזאת, קרואלה דה ויל, משהו נורא מוחזק. ואני דווקא אומר: לא, דווקא להפשיט את המעטפת ולהיות עם מה שיוצא מתוכה בתוך הרגע.

ומה יוצא ממגי?

עם מגי היה משהו מאוד מעניין. באחת החזרות עבדנו על הרגע הזה שדודה יוליאנה אומרת שהיא חייבת ללכת. הדה כל כך רוצה שהיא תלך כבר שמגי הביאה באופן אינטואיטיבי מין תנועה טבעית כזאת של הידיים - "ברוך שפטרנו" כזה. ותום חגי שמשחק את טסמן בעלה, אמר: אבל אני רואה את זה, לא יכול שאני אראה את זה. ומגי אמרה: אבל זו אני. אני לא מסוגלת להסתיר, אני לא אעמיד פנים רק כי יש מולי אנשים.

לא מאוד נורווגי.

כן. זה משהו מאוד חם. מגיע מתוך תרבות חמה. מתוך DNA של תרבות חמה. זה לא כל כך מוזק. מגי זה אש שמאוד קשה לכבות אותה. ומאוד קשה להתעלם ממנה, לבטל אותה. זה כוח טבע שהמחזה לא נותן לו להיות, הנסיבות של הדמות, והדמויות האחרות מדכאות אותו.

אומרים על הדה גאבלר שהיא המלט ממין נקבה. ההצגה הקודמת שלך בבית ליסין הייתה המלט. אתה מזדהה עם האמירה הזאת?

שני המחזות האלה כתובים כאילו הכול מתרחש בראש של הגיבורה. העלילה היא בתוך הראש של המלט ואפילו יותר מזה אצל הדה כי בהמלט יש ציר עלילתי יותר מובנה. אבל בשני המקרים מה שבאמת מעניין זה להיכנס לתוך התודעה של הדמויות האלה ולהיות שותף למהלכים הפסיכולוגיים שלהם, מה שעובר עליהם בתת מודע.

כשטסמן אומר לבראק שאי אפשר לבקש מהדה להתפשר על חיים בורגניים, בראק עונה: "לא, לא, זה בדיוק הפלונטר" (knuden). קראתי שבגרסה הנורווגית להמלט השאלה להיות או לא להיות מסתיימת ב: "זה הפלונטר" ושאיבסן משתמש, במתכוון או שלא במתכוון, במילה שמהדהדת את השאלה של המלט. אתה חושב שגם הדה שואלת להיות או לא להיות?

שאלה יפה. כן. היא שואלת, אני חושב. השאלה הזאת קיימת אצלה מהרגע שהיא התחתנה, שזה קורה לפני שהמחזה מתחיל.

אולי אפילו מהרגע שאבא שלה מת.

כן נכון. וגם אבא של המלט מת וזה מה שמוליד את השאלה להיות או לא להיות. בשתי הדמויות הבסיס הרגשי מתחיל באובדן אב. לשניהם קשר חולני עם האבא שהוביל להתמוטטות פנימית ולאובדן שיקול דעת על התפר של אובדן שפיות. אבא של המלט גידל את המלט להיות גבר, להיות לוחם, לנקום, והמלט הוא איש רוח, הוא איש ספר אבל הוא גדל עם הציפייה הזו. ואותו דבר הדה: אין לה אחים ואחיות, היא הבת היחידה של גנרל. הוא לימד אותה לירות באקדחים, הוא לקח אותה לתהלוכות צבאיות, הוא לקח אותה לרכוב על סוס.

אתה יודע, ככל שנכנסתי אל תוך הטקסט והדמויות ככה למדתי יותר לאהוב את הדמות ולהבין אותה. היא כלואה בתוך הבית הזה, כולם יוצאים ונכנסים ורק היא שם, והיא לא רוצה להיות שם. במובן מסוים היא כלואה במעמד חברתי, כלואה במגדר שלה, היא כלואה בזהויות שנכפו עליה ולא בבחירות שלה מי ומה להיות. אני חושבת שעל אף השיפור היחסי במעמד האישה מאז המאה ה-19, נשים יכולות גם היום להזדהות עם הסיטואציה הזאת. איך אתה כגבר מזדהה עם הדמות של הדה גאבלר?

באופן הכי מידי, אני מזדהה עם זה כבן אדם, ללא קשר למגדר. ככל שאתה מתבגר הצורך שלך בביטחון עולה, גדל. אני כבר לא אגור בדירה לא מרוהטת, אני כבר לא אוכל בשתיים בלילה שאריות אוכל סיני מהמקרר. אבל אם מדברים על החיבור הכי אישי שלי למחזה אז ברור שאני יודע מה זה להיות בתוך כלא. אני הייתי כלוא בארון עשירים שנה וכשאתה מקבל על עצמך החלטה לא להיות חופשי, לא לבטא את מי שאתה, אתה גוזר על עצמך כלא. כמו הדה, שכלאה את עצמה בנישואים בגלל שהיא האמינה שזה מה שצריך לעשות, אני האמנתי שאני צריך להיות סטרייט. חשבתי שכל מי שמסביבי לא יקבל אותי אם אני לא אהיה סטרייט. אתה מסתובב עם התחושה שיש לך פצצת אטום בתוך הבטן, והיא כל הזמן מתפוצצת גם בצורת הרס עצמי וגם הרס של האנשים שנמצאים סביבך. אנשים שאתה מקנא בהם - כמו שהדה מקנאה בתיאה.

אנשים שיש להם אומץ. זה מה שהדה מקנאה בו.

כן! איך יש להם אומץ לעשות את זה? זה הדהים אותי.

אני חושבת שאחת הסיבות שהדמות של הדד כל כך קשה לפיצוח היא שלהבדיל ממה שאתה מתאר על להיות בארון – התשוקה שלה פחות ברורה, פחות מובהקת.

כשאני יצאתי מהארון כל מערכת החוקים הייתה פתאום בסימן שאלה. אם האקסיומה של זוגיות של גבר ואישה כמו ההורים שלי וכמו כולם לא מחייבת, אז גם בעצם לא חייבים להתחתן, לא חייבים להביא ילדים, לא חייבים ברית מילה. להדד אין את זה. מה שמוביל אותה להתאבדות, זה גם שהיא לא באמת יודעת מה היא כן, היא רק יודעת שמה שיש לה – זה לא. זה ברור לה שהיא התחתנה עם הגבר הלא נכון, אבל היא לא מסוגלת להתגרש כי היא מפחדת מרכילות.

מסקנדל. זה הפחד הכי גדול של הדד. ככה היא מעידה על עצמה. והתשוקה הכי גדולה שלה זה חיים באומץ, כוח ושליטה.

ומנה של ריגושים.

חיים משוגעים, כמו שהיא אומרת.

בדיוק.

היא כל כך מפחדת מדעת הבריות הבורגניות, אלה שהיא בזה להן, האנשים שהיא לא רוצה להיות כמותם. זה פרדוקסאלי. אתה מבין את הפחד הזה מסקנדל? מדעת הקהל?

אני תמיד הייתי בנאדם מאוד דעתן שיודע מה הוא רוצה. ידעתי שאני רוצה תיאטרון מאז שאני ילד. הייתי דומיננטי, לא נדחקתי. ועם זאת, לא היה לי את האומץ שידעו מי אני באמת. נורא פחדתי בדיוק מזה – מסקנדל, ממש כמו הדד. פחדתי שכולם ידעו מי אני. איפה יצאתי מהארון? כשטסתי לניו יורק.

בניו יורק הסקנדל יותר נוח.

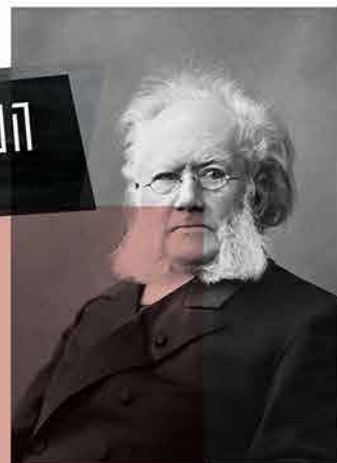
בניו-יורק אף אחד לא הכיר אותי.

הוריק איבסן

1828 - 1906

המחזאי הנורווגי הנריק יוהאן איבסן, היה מחזאי רב השפעה ונחשב לאבי הדרמה המודרנית. את הסגנון הרומנטי והמלאכותי, אשר היה נפוץ בתקופתו החליף בכתיבה ריאליסטית, המדגישה את ההיבטים הפסיכולוגיים והחברתיים של הדרמה. טעות נפוצה היא לחשוב שאיבסן כתב רק בסגנון ריאליסטי: מחזותיו המוקדמים הם פיוטיים, ומחזותיו המאוחרים, כולל **הדה גאבלר**, בישרו את הסימבוליזם והאקספרסיוניזם. בתקופתו, תקופה בה הערכים השמרניים של המשפחה הפטריארכלית, המוסרנות והרכוש היו עדיין מקובלים מאוד, נחשבו מחזותיו של איבסן לשערורייתיים. קריאת התיגר על הערכים המסורתיים נחשבה למזעזעת ובלתי-מוסרית. יצירתו של איבסן בוחנת את המציאות אותה לא רצתה החברה לראות באותם הימים, ועיקר מחזותיו עוסקים בניתוחים חברתיים אידיאולוגיים או פסיכולוגיים אישיים, בהם תקף את הצביעות החברתית. הגיבורים שהציב במרכז אינם "גדולים מהחיים" והם מתמודדים עם דילמות אנושיות ומציאותיות.

איבסן נולד בנורווגיה למשפחה אמידה, וזמן קצר אחר לידתו ירדה מנכסיה. כשהיה בן 22 עבר לאוסלו, שם החל לכתוב מחזות אשר לא זכו להצלחה. למרות זאת נשאר נחוש בדעתו להיות למחזאי והועסק במשך מספר שנים בתיאטרון קטן בעיר ברגן ככותב, במאי ומפיק.

כשהיה בן 29, חזר לאוסלו, עבד כמנהל אמנותי וחי במצב כלכלי ירוד. לאחר נישואיו ולידת בנו, מאוכזב מהחיים בנורווגיה, היגר לאיטליה ב-1864 ולא שב לנורווגיה אלא רק כעבור כשלושים שנה. כשחזר למולדתו, היה כבר מחזאי בעל שם, גם אם שנוי במחלוקת. המחזות הראשונים שזיכו אותו בפרסום היו **בראנד ופר-גינט**, אותם כתב באיטליה. המחזות אחרים, שביניהם ניתן למנות את **עמודי החברה**, **בית הבובות**, **רוחות**, **אויב העם**, **ברוזד הפרא**, **האישה מן הים** ו**הדה גאבלר**, הנחשבים לשיאי יצירתו, עוררו סערה והפכו אותו לאחד מהחשובים במחזאי אירופה. הצגת הבכורה של **הדה גאבלר** נערכה בגרמניה ב-1891, זכתה בביקורות שליליות אך מאז רכשה הכרה כקלאסיקה מודרנית.

איבסן חזר לנורווגיה ב-1891, לאחר שזכה לפרסום ומחזותיו נחשבו לבעלי השפעה על השינויים שהתחוללו בחברה הנורווגית בתקופה זו, שעברה מהעידן הפוסט-רומנטי למודרניזם. מחזותיו מהתקופה המאוחרת, ביניהם **אלוף הבונים**, **ג'ון גבריאל בורקמן**, ובעיקר מחזהו האחרון **כשאנו המתים מתעוררים** עורכים חשבון נפש נוקב של יוצר בערוב ימיו, אשר הקדיש את עצמו לאמנות, ובשל כך החמיץ את חייו.

איבסן נפטר בגיל 78 באוסלו.

המחזה הוא אחד המורכבים ביצירותיו של איבסן מאחר שאין הסבר מספק למצוקתה ולהתנהגותה של הדה. לכן, נשאלת השאלה: בהנחה שהמחזה איננו דרמטיזציה של מקרה פסיכיאטרי – מהי ההתכוונות המונחת ביסוד עלילתו של המחזה כפי שהיא מגולמת על ידי הדה? הקושי לפענח את ההנמקות להתנהגותה של הדה הביא ליצירת שפע פרשנויות ולמאות ביצועים של מיטב הבמאים. יות והשחקניות ברחבי העולם. ולמרות זאת, הביקורות הראשונות על המחזה היו קטלניות, בעיקר משום שהמבקרים לא הצליחו ליישב בין סגנונו הכמו-ריאליסטי של המחזה, למרות גודש הסמלים שבו, לבין אופייה הכביכול בדיוני וסתום של הדה. הדה היא – חוץ מהמלט – מקרה ייחודי. הנמקות התנהגותן של הדמויות האחרות במחזה למרות היותן דו-משמעותיות, ניתנות להבנה, והדה נותרה תעלומה חרף הנסיונות לפצחה.

הואיל והדה היא אבטיפוס של "פאם פאטאל" – אישה קטלנית, גורלית, אישה המנצלת את תכונותיה, בעיקר הגופניות, למטרת שתלטניות – היא פיתתה פרשנים לבסס את האינטרפרטציות שלהם על דעות סקסיסטיות קדומות. ישנם מבקרים, הטוענים שהיא פשוט "רעה" ואף מרושעת, תפיסה העולה בקנה אחד עם הגדרת האישה הקטלנית, אבל לא מתיישבת עם הציביון הריאליסטי-פסיכולוגי של המחזה. אחרים רואים בהדה עיוות של טיפוס "האשה החדשה", המשוחררת. נראה לי שהגדרה מדויקת יותר תאבחן אותה כמישהי הנקרעת בין תביעתה לאמנציפציה, לבחור את דפוסי התנהגותה בדרכה שלה, ומישהי החרדה מפני אמנציפציה ברמה שתחייב אותה לקחת אחריות על מעשיה שלה. כך, למשל, היא נישאת לטסמן, אך מסרבת לשאת בתוצאות של מהלך זה; היא נמשכת ללוובורג, אך מסרבת לנהל פרשיית אהבים איתו; לאחר מכן היא מעמידה את רצונו כנגמל משתייה במבחן, אך משנכשל ניסיון זה, היא דוחפת אותו להתאבדות, אך כל זה בלי להיחשף לשיפוטה של החברה.

חידה ושמה **הדה גאבלר**

פרופ' גד קינר-קיסניגר

איבסן כמובן לא הכיר את התיאוריה של פרויד, אולם מחזותיו – במיוחד האחרונים – מגלים הבנה עמוקה לפסיכולוגיה הנשית ולפשר הסמלים והחלומות. דוגמה מובהקת לכך היא "הדה גאבלר" (1890), מחזה החושף קונפליקט חוזר במחזות איבסן בין שאיפות רומנטיות לפיכחון ריאליסטי, אולם באורח ייחודי המוביל להרס אישי ו"סביבתי" המגולם בדמותה הנוירוטית, ובמובן מסוים, הדו-מינית של הדה גאבלר, בתו של הגנרל.

איבסן "מתקן" במחזה זה את התפיסה החד-צדדית של היחיד כתוצר וכקורבן של חברה מסואבת, בה דגל במחזותיו הריאליסטיים הקודמים. ב"הדה גאבלר" החברה היא המוצגת כ"קורבן" של הגיבורה. אבל רק לכאורה, שכן למעשה הדה הכושלת אינה מסוגלת להכריע את החברה הסתגלנית.

הגישה הפסיכולוגיסטית נוטה לראות בהדה אישה היסטורית, שהאקט המיני מעורר בה דחייה, ולכן היא ניאותה להתחתן עם טסמן "חסר המין" כביכול. דומה שדחייה זו ניתנת לייחוס למוצאה ולחינוכה. איבסן עצמו טען שכ"אישיות יש לראות בהדה את בתו של אביה, יותר מאשר את אשת בעלה". יחסה למין הגברי הוא דו-משמעי מלכתחילה, קרי, יחסי מין עם גבר מעוררים בה דחייה, בעוד יחסים בעלי קונוטציה לסבית עם אישה כתיאה מושכים אותה. אך מאחר שהיא חוששת מרכילות, מביקורת ומלגלוג, היא בוחרת לבטא זאת בדרכים לא נורמליות. כיוון שאופיה של הדה הוא במובן מסוים ואקום, חלל ריק בשל הקושי למלא אותו בפרשנות "דפיניטיבית", הרי שהפרשנות המיוחסת לו מעידה לעתים קרובות יותר על הפרשן או הפרשנית מאשר על הדמות.

תיאה מוצגת לעתים קרובות על ידי מבקרים כאישה שהדה לעולם לא היתה יכולה להיות – אימהית, כפופה ומצייתת לגבר שהיא אוהבת, נשית, ואישה שיש בה האומץ לעזוב את הבעל שהיא מתעבת. איבסן משווה כאן בין גישות אלטרנטיביות לשחרור האישה: זו של הדה, שאינה מסוגלת לאינטראקציה פורה עם הזולת, ולכן נאלצת לשאוב השראה ממשאביה הדלים שלה עצמה, והואיל ואינה מספיקה לעצמה – כל מה שהיא מסוגלת לעשות הוא לנתב את האנרגיה שלה לערוצים הרסניים; וזו של תיאה, שנבראה על מנת לפעול ביחד עם שותף, כך שהיא מצויה ללא הרף בדיאלוג איתו, שואבת השראה רוחנית, בה במידה שהיא מעניקה השראה כזאת על בסיס יחסים שיויוניים. אישה כזאת לעולם לא תרד לטימיון.

וככלות כל הפרשנויות הללו התעלומה ששמה הדה גאבלר איננה פתורה, ושום הפקה, טובה ומורכבת ככל שתהיה, לא תמצא אותה, ובדיעבד תזמין התמודדויות נוספות עם "החור השחור" הזה. זה כוחה של יצירת מופת שהיא לעולם אינה נדלית, כמו אופיים של בני-האדם שהיא משקפת. חידה היא ותהי לחידה.

מירב יודילוביץ' / מבקרת תרבות

האיש בעלת אלף הפרצופים

מיהי הדה גאבלר? קורבן של מגדר, נורמות חברתיות, תקופה, נסיבות? היא אמיצה או פחדנית? חלשה או כוחנית? פאם פטאל או טרגדיה מהלכת? לוחמת חופש פמיניסטית או פנטזיונרית מפונקת? מה שבטוח, קשה לחבב אותה. הארס שהדה מפזרת והחורבן שהיא ממיטה על סביבתה ועל עצמה, כל בחירותיה ומעשיה, מרחיקים אותה מעלינו. אז מה הופך את הדמות השנויה במחלוקת שבדה איבסן, למסעירת נפש ומכשפת? מה יש בה באריסטוקרטית הנורבגית המניפולטיבית והרעילה הזו, שהזניק אותה למעמד-על של דמות מפתח ברפרטואר התיאטרון העולמי, תפקיד דרמטי נכסף השמור לשחקניות הגדולות באמת? במילה אחת: **אניגמה**. הדה גאבלר היא חידה לא מפוענחת, אישה שמתקיימות בה במקביל אינספור ישויות וסתירות, דמות שאין לה קצה. כל ניסיון לפענח ולפרש אותה, מלמד בעיקר על הפרשן עצמו. כל פרשנות מגלה אודותיה אמת מסוימת, חלקית.

מאז שהוצגה לראשונה על הבמה במינכן, בשלהי המאה התשע עשרה, הדה גאבלר – הדמות שכה חרדה מסקנדלים – לא מפסיקה לייצר סנסציות. מושמצת לא פחות ממדיאה של אוריפידס וכמותה מלבה יצרים ומעוררת עליה קיטונות של איבה בכל מקום בו ניתנת לה הבמה. "הדה היא מפלצת בדמות אישה ואין מי שתשווה לה בחיים האמיתיים", כתב מבקר תיאטרון נורבוגי אחרי הבכורה ב-1890. באנגליה הכתירה המבקרים "מטורפת" וטענו: "נשמתה מתבוססת בתשוקות הנלוזות ביותר של המין האנושי". עבור הבורגנות של סוף המאה התשע עשרה, שהורגלה בבידור קל ובתכנים מהוגנים, אין ספק שהדה גאבלר היתה קצת יותר מכפי שיכלו לשאת. אחרי הכל, אישה שאינה מקבלת את התפקידים שהועידה לה החברה ודוחה מעליה את האמהות המקודשת, כך גרסה הדעה הרווחת, מאיימת על הסדר הקיים ופוגעת במוסר, עיוות של הטבע, השטן שבתוכנו.

אולי זו העובדה שהשיפוט המוסרי לא עמד בראש מעייניו של איבסן בעת כתיבת המחזה שגרם לצ'קוב לצאת בזעם מחזרה לקראת הבכורה במוסקבה ולהכריז: "איבסן אינו מחזאי!". אולי זה הקושי להתמודד עם סימני השאלה שגאבלר מעוררת, הסתירות והדואליות המטרידה שאינה מאפשרת לשפוט אותה באופן דיכוטומי כ"טובה" או "רעה", שמעורר את זעמם של חלק מהמבקרים וגורם לאחרים להאדיר אותה ולקשור לה כתרים כאישה יצרית, פקחית, מרדנית, סמל מוקדם של התנועה הפמיניסטית.

וזהו למעשה העניין, זו השאלה. האם הדה דמות חיובית או שלילית? כלבה ארסית, רעילה ומושעת, קרה ואגרסיבית, פנטזיונרית פסיבית, פחדנית ומזויפת, או אולי פשוט אנושית עד העצם? האם איבסן מצפה שנבין אותה, נגלה כלפיה אמפתיה, נעריך אותה או אולי היא בכלל אמורה לזעזע ולהחריד אותנו? האם שחקניות ובמאים צריכים לבחור בין הקריאות השונות, לעתים מנוגדות, או אולי להיאחז במקביל בכמה פרשנויות

שימצאו לנכון? גדולת המחזה והדמות, כך נדמה, טמונה באפשרות לדלג בחדווה בתוך מרחב קולוסאלי של פרשנויות או כפי שכתב הסופר ומבקר התיאטרון, הנרי ג'יימס: "זהו מחזה על מצב ולא על פעולה, דיוקן של טבע (...). הדה רב-גונית, פתלתלה, מסובכת וטבעית, סובלת ונאבקת – אנושית ולכן ניתנת לתריסר פרשנויות (...). איבסן המציא דמות אינסופית ואתגר נצחי".

שחקניות גדולות התמודדו עם האתגר שמנפקת הדמות שבדה איבסן. לכל אחת מהן הדה גאבלר משלה. **אליזבת רובינס**, שהיתה הראשונה לשחק את גאבלר בבריטניה, כתבה בזיכרונותיה: "פעולתן של התכונות הקאפלות של הדה, הן שהופכות אותה להזדמנות כה נהדרת של משחק". **גלנדה ג'קסון**, שהמעיטה בערכה ובמידה רבה זלזלה בה, טענה: "הדה אינה מחושבת או חסרת רחמים, אלא טיפשה". ג'קסון גרסה כי מדובר בקומדיה שחורה ונשכנית על החברה הנורווגית ובאור זה נבנתה דמותה. **אנט בנינג**, בניגוד לג'קסון, ראתה בגאבלר דמות מורכבת שמהדהדת את עמדותיו המהפכניות של איבסן על רקע התקופה. **איזבל הופר** הגדירה אותה "מסתורית" והדגישה: "יש לנו היום יותר מפתחות להכיל את מורכבותה ולקבל התנהגות לא מפוענחת עד הסוף. היום היא קצת פחות מפחידה. זו כתיבה יוצאת דופן שבה מה שחשוב, יותר מהמילים הכתובות, זה מה מתרחש בין השורות". **קייט בלנשט** הגדירה אותה "אישה מיתולוגית" ו"הרסנית". על המחזה אמרה: "מה שכל כך מסובך זה הדחף הבלתי נמנע שמוביל את הדה מההתחלה אל הסוף הטראגי. אתה עד לנשימתה האחרונה מבלי שהיא עצמה מבינה שהחיים נשאבים ממנה". גם בארץ העניקו שחקניות ענק כמו אורנה פורת וחנה מרון פרשנות משלהן לגיבורת המחזה של איבסן. "הדה לבשה פרצוף אחר אצל כל אחד ממפרשיה וברגע מסוים, תוך כדי עבודה על הדמות, ריבוי הפירושים נראה לי אבסורדי. רק כשקראתי את המחזה, גיליתי שהמפרשים צדקו. בכל משפט במחזה צצה הדה אחרת. יש בה משהו מכל מה שאומרים עליה".

יוצרים עתידים. ויוצרים את העתיד.

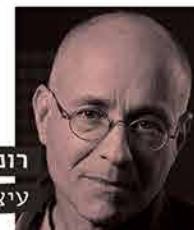
יאיר שרמן
בימוי

מאיה ערד יסעור
נוסח עברי

אחד הקולות הרעננים והמבטיחים בתיאטרון הישראלי העכשווי. נולד בשנת 1984 בארה"ב וגדל בירושלים. ב-2003 עבר לניו יורק שם התקבל לאקדמיה האמריקאית למוזיקה ודרמה (AMDA). לאחר שסיים את הלימודים חזר לתל אביב בה הוא גר היום. עובד במספר תיאטראות בארץ ובעולם, ומלמד באוניברסיטת תל אביב ובבתי הספר לתיאטרון המובילים בארץ. ב-2022 זכה בפרס מילוא "במאי השנה" של תיאטרון הקאמרי על ההצגה **מותו של סוכן**, ב-2016 בפרס "במאי השנה" של קיפוד הזהב על ההצגה **הבקכות** בתיאטרון תמונע, ובפרסים "הבמאי הטוב ביותר" ו"ההצגה הטובה ביותר" על ההצגה **מתאבל ללא קץ** בפסטיבל הבינלאומי לתיאטרון במינסק. ב-2019 נסע לביים את ההצגה **אשכבה** בבייג'ין. בין עבודותיו - בתיאטרון בית ליסין ע"ש ברוך איבצ'ר: **המלט**. בתיאטרון הקאמרי: **מותו של סוכן**, **מעשייה מגונה**. בתיאטרון גשר: **השחף**, **הכלה וצייד הפרפרים**. בתיאטרון אלעד: **המשרתות**. בתיאטרון פולי בייג'ין: **אשכבה**. בתיאטרון באר שבע: **הלוויה חורפית**. בתמונע: **הבקכות**, ועוד.

מחזותיה תורגמו ל-13 שפות, מופקים בתיאטרונים ברחבי העולם ויצאו לאור בספרים ובכתבי עת. המחזה **טריאז' עלה לאחרונה** בתיאטרון בית ליסין ע"ש ברוך איבצ'ר. המחזה שלה אמסטרדם עלה בכ-20 הפקות ברחבי העולם. בשנים 2007-2013 התגוררה באמסטרדם, שם סיימה בהצטיינות תואר שני בדרמטורגיה באוניברסיטת אמסטרדם ולאחריו עבדה בדרמטורגית הפקה בהפקות הולנדיות שונות. את הסטאז' שלה עשתה בהפקה La Grande Bouffe בבימוי יוהאן סימונס בתיאטרון ToneelGroep Amsterdam (כיום ITA) בין מחזותיה: **תלויים** (2010) **אלוהים מחכה בתחנה** (2014), **עשר דקות מהבית** (2015), **אמסטרדם** (2018), **רעד קל בכנף** (2020), **המבקשים לצאת** (2020). זוכת פרס המכון הבינלאומי לתיאטרון עבור **תלויים** (2011), פרס הבימה ע"ש אלה דן עבור **אלוהים מחכה בתחנה** (2014), פרס Theatertreffen Stuckemarkt ברלין עבור **אמסטרדם** (2018), פרס רוזנבלום של עיריית תל אביב על חדשנות דרמטורגית (2022).

רוני תורן
עיצוב תפאורה

פולינה אדמוב
עיצוב תלבושות

נולד בישראל. למד אמנות ותיאטרון בפריס. בוגר החוג לתיאטרון באוניברסיטת תל אביב. בין הצגות התיאטרון שעיצב בארץ - בתיאטרון בית לסין ע"ש ברוך איבצ'ר: **המלט**. בתיאטרון הקאמרי: **כימים אחדים**, **מפיסטו**, **גורודיש**, **קזבלן**, **קברט**, **גטו**, **כנר על הגג**, **ביבר הזכוכית**, **פיגמליון**, **שיץ**, **קסטנר**, **הנשים האבודות מטרוריה**. בתיאטרון הבימה: **אדיפוס**, **נמר חברבורות**, **מראה מעל הגשר**, **אכזר מכל המלך**, **הילד חולם**, **יהוא**, **גן-הדובדבנים**, **חתונת הדמים**, **המלך מתיא הראשון**. בתיאטרון הקאמרי עם הבימה: **אישה בורחת מבשורה**, **הכתה שלנו**, **אנטיגונה**. בתיאטרון באר שבע: **בית ברנרדה אלבה**, **היהודי זיס**, **אילוף הסוררת**. בתיאטרון החאן: **מידה כנגד מידה**, **האישה מן הים**, **שחף**. כמו כן עיצב לתיאטרון בחו"ל: **הסוחר מוונציה** (ווימאר) **אימא קוראג** (טוקיו), **מחלת נעורים** (קובנטרי) **אשכבה** (בייג'ין). בין הפקות האופרה שעיצב: **לה בואם**, **סיפורי הופמן**, **בוריס גודונוב**, **דון ג'ובאני**, **רומיאו ויוליה**, **אלצ'ינה** (האופרה הישראלית), **אנה בולנה** (בולוניה), **טנהויזר** (מינכן), **סלומה** (שטוטגרט), **קללת פאוסט** (לונדון), **חליל הקסם** (סנטה-פה), **סיפורי הופמן** (אנטוורפן), **אותלו** (גנט), **נישואי פיגארו** (סארברוקן). זכה בפרס מרגלית לאמנות הבמה, במדליית כסף בקוואדרינלה של פרג, במדליית כסף בטורונטו, ובשנת 2009 בפרס לנדאו של מפעל הפיס. זכה בארבעה פרסי התיאטרון הישראלי לשנים 2010, 2011, 2012 ו-2014 ובפרס העיצוב לשנת 2019 של משרד התרבות. במקביל לעבודתו בתיאטרון ערך והגיש תכניות רדיו (גלי צה"ל - **ציפורי לילה**) וטלוויזיה (הטלוויזיה הלימודית - **סופרים מספרים**). פרסם ספר על עיצוב במה: **בקנה מידה 1:1**. לימד תקשורת חזותית, עיצוב ותיאטרון במוסדות הוראה שונים בין השאר כפרופסור חבר באוניברסיטת תל אביב ובסמינר הקיבוצים.

מעצבת תפאורה ותלבושות בארץ ובחו"ל. בין עבודותיה - בתיאטרון בית ליסין ע"ש ברוך איבצ'ר: **הר לא זז**, **הסודות**, **לילה אחד מרקוביץ'**, **שיפוצים**, **המלט**, **המשתמט**. בתיאטרון הקאמרי: **זה הים הגדול**, **פופר**, **איש קטן מה עכשיו?**, **אלקטרה**, **כבוד אבוד**, **ארוחת טעימות**, **מפיסטו**, **אותלו**, **הילד חולם**, **מותו של סוכן**. בתיאטרון הבימה: **אישה בורחת מבשורה**, **הכיתה שלנו** (בשיתוף ת. הקאמרי), **אדיפוס**, **נעצר בחצות**, **שלוש אחיות** (בשיתוף הקאמרי) 1984. בתיאטרון החאן: **האדרת**, **משחק של אהבה ומזל**, **מולי סוויני**, **סדר עולמי חדש**, **הלילה השנים-עשר**, **שני קצרים וחטול**. בתיאטרון תמונע: **עיקר שכחתי**. בתיאטרון באר שבע: **איפיגניה**. בתיאטרון גשר: **בזעיר אנפין**, **מסעות אודיסאוס**, **פציעות קטנות**, **מי כמוני**, **הכלה וצייד הפרפרים**, **האוצר מתחת לגשר**, **רומיאו ויוליה**. בתיאטרון מלנקי: **הזקנה ועושה הנסים**, **הזר** (הצגת הפרינג' של השנה 2004), **שושנת יריחו**, **על החטא**, **טרגדיות קטנות**, **המהגרים**, **איוב**, **אורפיאוס במטרו**, **אמוק**. בצוותא: **מישהו מאחורי**, **המשתמט**. בסטודיו יורם לוינשטיין: **חלום ליל קיץ**. עיצבה תלבושות להפקות אופרה ופרינג'. באופרה הישראלית: **רומיאו ויוליה**. לקבוצת המחול נועה דר: **עננוצה**. בסנט פטרבורג: **עיקר שכחתי** (Takoi teatr), **החיים הם חלום** (Mastersakaya Fomenko Theatre), **מריקזה דה סאד** (Teatr Franko). זוכת פרס התיאטרון לתלבושות (2013) על ההצגה **משחק של אהבה**, זוכת פרס התיאטרון לתלבושות (2010) על ההצגה **הלילה השנים-עשר**. זוכת פרס קיפוד הזהב לתפאורה (2009) על ההצגה **אורפאוס במטרו**.

אלדד בוגנים
וידאו ארט

יוצר קולנוע ומורה לקולנוע. בין עבודותיו - בתיאטרון בית ליסין ע"ש ברוך איבצ'ר: **אינטימיות**, **פנתר כפול**, **המחליפה**, **המלט**. יצר את הוידאו להצגה **משפט חוזר**. סרטו התיעודי האחרון **אהבה מתרגשת לבוא** שודר בערוץ "כאן 11". צילם, ערך וביים מספר סרטי עלילה ארוכים ועשרות של סרטים קצרים.

נעם ביצור
ע. בימוי

בוגרת לימודי תואר ראשון בבימוי והוראת תיאטרון בחוג לאמנויות הבמה בסמינר הקיבוצים. עבודות כעוזרת בימוי - בתיאטרון בית ליסין ע"ש ברוך איבצ'ר: **המלאך**, **הורים איומים**, **המלט**, **המשתמט**. בתיאטרון הקאמרי: **מותו של סוכן**. בתיאטרון המדיטק: **השחר של גאיה**, **הלב - סיפורו של מרקו**. בתיאטרון אורנה פורת: **מורה לחיים**. חג המחזמר: **אהובת הקצין הבריטי**. בתיאטרון הבית: **מה שלא הורג**. בסמינר הקיבוצים: **כבלות חמש שנים**. עבודות כבמאית, בצוותא: **עקדת יצחק** במסגרת "חממת המחזאים". בסמינר הקיבוצים: **ציפור**.

פליס רוס
עיצוב תאורה

עיצבה תאורה להצגות תיאטרון, אופרה, מחול ומיצגי אמנות בישראל, אירופה, ארה"ב, אנגליה, דרום קוריאה, יפן, ודרום אפריקה. בין עבודותיה הרבות, בתיאטרון בית ליסין ע"ש ברוך איבצ'ר: **בין הצלצולים**, **מרד הימאים**, **חקירה חוזרת**, **מקווה**. בתיאטרון הקאמרי: **לילה טוב אימא**, **הדלפה**, **פיקניק בחוסמסה**, **יחסים מסוכנים**, **הכלה וצייד הפרפרים**, **הכבש ה-16**, **פיגמליון**, **חלום ליל קיץ**, **מבקר המדינה**, **חפץ**, **אלמה**, **קרום**, **עוץ לי גוץ לי**, **אנטיגונה**, **החגיגה**, **כנר על הגג**, **יינטל**, **גטו**, **אלוהי הקטל**, **מותו של סוכן**. בתיאטרון חיפה: **פסיכוזזה 4.48** (זוכת פרס התיאטרון), **ביאות ראשונות**, **רכוש נטוש**. בתיאטרון הבימה: **משרתם של שני אדונים**, **החייל האמיץ שוויק**, **קן הקוקייה**, **הכיסאות**, **אנה קרנינה** (זוכת פרס התיאטרון לתאורה). בתיאטרון החאן: **מידה כנגד מידה**. בתיאטרון באר שבע: **המתחזה**, **רוחות**, **כטוב בעיניכם**, **היהודי זיס**, **איפיגניה באאוליס** (זוכת פרס התיאטרון 2012), **הורים איומים**. בין עבודותיה בחו"ל, תאורה לתיאטראות שונים בפולין: **קרום**, **מטוהרים**, **הדיבוק**, **ריצ'רד II**, **מלאכים באמריקה**. בגרמניה בברלין: **בג'ונגל הכרך**. בבון: **בעקבות הזמן האבוד**. בהמבורג: **ליליום**. בהאנובר: **מקבת**. בהולנד, אמסטרדם: **מאדם דה סאד**. ביוון: **הבכחאי**. בצרפת, פריז: **חשמלית ושמה תשוקה**, **פידרה**. פרסי עיצוב תאורה בפסטיבל עכו, ובפרסים בינלאומיים בפולין. חברת כבוד באיגוד מעצבי התאורה בספרד. בשנת 2018 קבלה תואר כבוד שהוענק לה על ידי סר פול מקרטני כחברה ב-Liverpool Institute of Performing Arts.

יחזקאל רז
מוזיקה

מלחין, פסנתרן ואמן סאונד המתמחה בשילוב של כלים אקוסטיים ואלקטרוניים. בוגר החוג לקומפוזיציה, תאוריה ומדיה חדשה של האקדמיה למוזיקה באוניברסיטת תל אביב, וזוכה תכנית המלגות היוקרתית של ה Académie Musicale De Villecroze, צרפת. יצירותיו כוללות אלבומי סולו רבים, מוזיקה לסרטים וסדרות, מחול ותיאטרון, מופיע באופן קבוע בארץ ובעולם.

רומי קופלמן
צ'לו

בוגרת תואר ראשון באקדמיה על שם בוכמן-מהטה באוניברסיטת תל אביב. החלה לנגן בפסנתר ובצ'לו בגיל צעיר. ביצעה את יצירת הסולו הראשונה שלה עם תזמורת בגיל 13. מאז הופיעה באירועים מוזיקליים חשובים רבים, ניגנה בתזמורות סימפוניות עם מנצחים מוערכים ברחבי העולם וזכתה בפרסי מוזיקה יוקרתיים. היא מלחינה כעת יצירות מקוריות משלה.

תום חגי
יורגן טסמן

בוגר הסטודיו למשחק מיסודו של יורם לוינשטיין, 2011. בין ההצגות בהן השתתף – בתיאטרון בית ליסין ע"ש ברוך איבצ'י: מלך הכלבים, היורשת, לילה אחד מרקוביץ', שיעור ריקוד, בעלת הבית, זוג, המלט, הורים איומים. בתיאטרון באר שבע: גלילאו גליליי, טירונות בלוז, חבלי משיח, איזה יופי, רוחות, הצעה מגונה, רומאו ויוליה, גרין מייל, חתונת הדמים, עפיפונים, הורים איומים. בתיאטרון האינקובטור: מה שחשוב באמת. בתיאטרון המדיטק: לא דובים ולא יער. בטלוויזיה: אורים ותומים, תא גורדין, המגיפה, משפחה טובה, מלאך של אמה, כבודו, מלכת היופי של ירושלים, אינפיניטי. בקולנוע: יונה, יוני אפס. זוכה פרס התיאטרון – השחקן המבטיח על תפקידו בטירונות בלוז.

אסף יונש
איילרט לוובורג

בוגר הסטודיו למשחק מיסודו של יורם לוינשטיין, 2021.
בין ההצגות בהן השתתף - בתיאטרון בית ליסין ע"ש
ברוך איבצ'ר: **המלט**. סטודיו למשחק של יורם לוינשטיין:
זמן ומשפחת קונוויי, חלום ליל קיץ, נל גווין, גטו
בטלודיה: שנות הירח (HOT), מי שמע על חווה ונאוה
(YES). בקולנוע: השחיין.

מגי אדרזר
הדה גאבלר

בוגרת הסטודיו למשחק ניסן נתיב, תל אביב, 2010. בין ההצגות בהן השתתפה – בתיאטרון בית ליסין ע"ש ברוך איבצ'ר: **לחנך את ריטה, על אהבה וחברות, האורחת, הזוג המוזר – הגרסה הנשית, אנשים מקומות ודברים, אפס ביחסי אנוש**. בתיאטרון הפרינג': **ליידי טוויסטד, אדיפוליס, ניוירק, ויקי ואני, יש לה את זה**. תפקידי אורח: **תא גורדין, המיוחדת, אלנבי, חסמבה**. זוכת פרס התיאטרון לשנת 2015 – **השחקנית המבטיחה**, על תפקידה **בלחנך את ריטה**. זוכת פרסי האקדמיה לטלוויזיה לשנת 2017 – **השחקנית הטובה ביותר בסדרת דרמה על תפקידה בבתולות**, **השחקנית הטובה ביותר בסדרה קומית על תפקידה בוויקי ואני**.

גיל פרנק
השופט בראק

בוגר בית צבי, בית הספר לאמנויות הבמה, 1987. בין ההצגות בהן השתתף – בתיאטרון בית ליסין ע"ש ברוך איבצ'ר: יתומים, שח ומט, וריאציות על נושא מסתורי, אלטנלנה, חשמלית ושמה תשוקה, קיסריה סופ"ש. בתיאטרון הבימה: שנים עשר המושבעים, רוקדים בלונאסה, טרטיף, ביבר הזכוכית, אדם, מראה על הגשר, ליל העשרים. בתיאטרון הקאמרי: סיפור משפחתי, עולמה של איימי, נורה, המורדים, הורדוס, עקר בית, המלט, האב, תרה, מי מפחד מוירג'ינה וולף?, האריסטוקרטים, הילכו שניים יחדיו, ריצ'רד השני, מקבת, חברים של חברים. בתיאטרון החאן: מי תהום. בתיאטרון חיפה: מלאכים באמריקה, ציפור הנעורים המתוקה, בני ערובה. בתיאטרון הספריה: מודליאני, בשפל. בתיאטרון באר שבע: עקרונות הכתיבה, ברור כשמש, קומדיה של טעויות, בית מלאכה, מחלת נעורים, הגולד האחרון. באנסמבל הרצליה: צרים. בטלוויזיה: המוסד, לחיי האהבה, משחק החיים, מיכאלה, שתיקת הצופרים, זינזאנה. בקולנוע: אפטר, עונת הדובדבנים. זוכה פרס שחקן השנה 2007 על תפקידו בהאב. זוכה פרס שחקן השנה 2014 על תפקידו במקבת. זוכה פרס משרד החינוך על תפקיד ד'בוטינסקי בהילכו שניים יחדיו.

דינה בליי
יוליאנה טסמן

בוגרת סמינר הקיבוצים 1985. בין ההצגות בהן השתתפה – בתיאטרון בית ליסין ע"ש ברוך איבצ'ר: דולפינים. בתיאטרון הבימה: חתונת הדמים, ירמה, הילד חולם, כריתת ראש, הדיבוק, בית ברנדה אלבה. בתיאטרון חיפה: שש נפשות מחפשות מחבר, חפצים, בונבנטורה, כשהיא רוקדת, שידוכין, הלילות העליזות של פרנקפורט, סינדרום ירושלים, יהודי בחצר הדוקס, נישואי פיגארו, מחיר הכבוד, ארגנטינה. בתיאטרון הקאמרי: דידו ואיניאס, פיקניק בחוסמסה, אשכבה, בדנהיים 1939, זה הים הגדול. באנסמבל עיתים: המלט, וויצק, ויאמר, ויאמר ויילך. בתיאטרון אנסמבל הרצליה: בשר גבירותי ורבותי, פימה, קיגלר חייו ומותו. בתיאטרון העברי: גטו, אנטיגונה, יהודי טוב, איש חסיד היה. בצוותא: ינשופות, אבא שלי לא ציפור, שלוש רביעיות, היריקה. בתיאטרון השעה, מופע, ילדים ונוער: מנ-טנ-טירו-לירו-לה, גדא ובחש גדא, מסע סביב הזנב, מסעות הקרנף אברם, מכתבים לאחי, המכשפה, קורצ'אק, יד ביד. פסטיבלים: נערות טולדו, השוטה, סולטנה אמורה, דורה, נחלה, אחרון מעמד הפועלים, השולחן, שתיקה רועמת. בקולנוע: ולקחת לך אישה, נזוהת אל פואד, עדים דוממים, רוחות, מוקי בוערה, לילות באגם, אף פעם לא מאוחר מדי, שיכרון מעמקים, ההתחלפות, על קרח דק, תולדותיה של בתיה מ., הוצאתו לאור של המשורר המת. בטלוויזיה: זינזאנה, פרנקו וספקטור, מעורב ירושלמי, תמרות עשן, טקסי דרייבר, סרוגים, המיוחדת.

כרמל בין
תיאה אלבסטד

למדה בסטודיו למשחק מיסודו של יורם לוינשטיין. בין ההצגות בהן השתתפה – בתיאטרון בית ליסין ע"ש ברוך איבצ'ר: המלט, משחקים בחצר האחורית. בתיאטרון הקאמרי: השיבה. בתיאטרון הסמטה: מינוטאור. בטלוויזיה: המפקדת.

אורה מאירסון
ברטה

בוגרת בית צבי, בית הספר לאמנויות הבמה. מאז השתתפה בהצגות רבות ביניהן – בתיאטרון החאן: תהילה, הכלה המתה, איולף הקטן. בתיאטרון הבימה: מחול המוות, הילד חולם, הדה גאבלר, הבחורים בדלת ממול, סיראנו. בתיאטרון הקאמרי: דבורה בארון, נתן החכם. בתיאטרון חיפה: חברים, הדוכסית מאמלפי, הצמא והרעב. בתיאטרון באר שבע: הכל אודות חווה, רק אתמול נולדה, חתונת הדמים. בפרינג' הבכחות, הוועדה, הדה גאבלר, איישם.

אכסדרה עש לזיזיקה, עמי וטדי שגיא

יו"ר אגודת ידידי התיאטרון
הילה רהב

מנהלת אגודת ידידי התיאטרון
יפה ענתבי

רכזת אגודת ידידי התיאטרון
שרון הר יופי

מייסדת אגודת הידידים
גני ברנדס ז"ל

מייסדים 12,000 ש"ח ומעלה ידידים

אקריש רבקה ויעקב
בצלאל אורית וחזי
דותן ורדה ובעז
הורביץ דליה ואלי זל
חברוני נתן
חודורוב פארה ועפר
חכים דורית וקרמר שלמה
טוקטלי דר עדנה
ליאון אלי עוד
לרר רות ומשה
סגל נטע
פדרמן ליאורה ומיכאל
צבילינגר מירה
צלדמאיר מיכל ומיכאל
רכבי מיכל ויובל
שגיא ליזיקה ועמי
שקד שושנה וישעיהו
2 תרומות בעילום שם

אבין-בריר ברוריה ודר אברהם בריר
אבן-עזרא יעקב
אדיב אורלי
אור תאודור
אילי ורד ודני
אלאלוף שרה
אלבין גליה
אלדן אסתר
אלחנני איטה
אלמגור שושי ועמיר
אלמוג דר' יעל (זכאין)
אמיר דנה ושרון
אנגל ענת ואודי
אסף רות ואברהם
אראל אסנת ועמי
אריסון דורין ודויד
ארנון צפירה ומנשה
אתגר טליה ועמי
בארינבוים נטלי וצביקה
ביגר אילנה ואברהם
בירן גניה ודני
בלדב עוד לימור
בן נפתלי אברהם
בר שלמה
בראון גבי
ברגר שמואל ושרה אילין
ברזניאק דר נפתלי וקראוס אנט
ברנשטיין נתן
בר-טור ליאורה ורוני
ברעם מיכל וגיא
ברץ יעל בני
ברק נאוו וזינגר שלום
ברקת דר מרים ושייקה
ברקת קרן ועירא
גבריאלי עדנה
גיבלי דיר אלישבע ובנימין ז"ל
גייגר שרה ומיכאל
גיל גילה ויורם
גלברד ברכה ויעקב

גליקסמן דליה ויוסף
גילת תמר
גלדט אלון וריקי
גמזו יעל וגיא
גמזו יפה ואלי
גנני רגין
גריבנסקי דינה וישראל
גרינבוים ורד ואילן
גרשון רזיאלה ואלי אבולפיה
דותן אבי
דורפמן-שוורץ טובה ושוורץ רביב
דינו מיטל
דנקר אורלי ונוחי
דרגור ורד ואבי
הלפן אלי
הלפרן אנוה ודורון
הלפרן דנה ומיר
המבורגר אילנה ויאיר
המבורגר חנה וגדעון
הראל אורה ודר אביקם
הרשמן אסתי ואלקס
הרציאנו דר לורט
וולדמן איל
וולטש טלי ועמוס
וולס שירי ועידן
ויזל לימור והראל
ויסמן ברוריה ודודי
זוגלובק מרים ודפנה
זרניצקי יוסף
טולידאנו נירה
טייק דר יהודית והנרי
טייק עירונה
טיסונה נעמי ושלמה
טמיר ענת
טפר קארן וגיל
יוסף איריס
יפו עליזה ופרופ' אריאל
כהן מירב
כוהנינוף רינת ומוטי

כץ מירי ואופיר
כצמן שלי וחיים
לבני ציפי ונפתלי
להב דורית והלל
לוי חוה וגולדברג ארמנד
לוסטרניק אורנה ואורון
ליאון מלכה ואמנון
ליבר אתי ודויד
לידור עדי ועמי
לנדאו ליאורה ואלי ז"ל
לנדאו ציפי ויגאל
לנדסמן גלית (אלפסין) ויוסי
מאור גליה ויהושע
מאירוביץ אילנה
מולכו שלומית ויצחק
מלץ טל ואבי
מלצר דורית וארז
מנור נורית ויואב
מנור רות ויצחק
מנחם שלי ושמעון
נוסבאום יהודית ורמי
נמרודי רות ועפר
סאמט ורדה וחיים
סגול טובה וסמי
סגול לינדה ויצחק
סגל מרשה ומיכאל
סוארי עדיה ופרופ' יצחק
סיטון נורית וישה
סלונים תמי ואורי
סלע יהודית ואביאם
סלע שרה ופרופ' מיכאל ז"ל
עופר ליאורה
עופר רותי
עורקבי שירלי ועמחי
עוזרי מירי
עמית טובי ופרופ' עמי
ענבי גניה ומאיר
ענבר יהודית ואורי
פדני ענת ובנימין

פדרבוש רותי ועקי
פדרמן רן וגורנדמן יסמין
פורר מיכל ודוד
פושנסקי דפנה ואמיר
פרי נאווה
פרנקל ענת ושמאל
צרפתי חגית וניסים
קונדה ציפי ואפרים
קוק הלנה וטדי
קז חלי ואבנר
קלנסבלד יעל ודודי
קרוביני קרן וגדי
קריב נילי
רהב הילה ורני
רוגובין קובי וניר נעמי
רוה תמי ויהודה
רוטלי לילך וליגד
רוטלי נלי ויאיר
רוטשטיין זאב ורותי
רו אסתר
ריכטר יהודית וקובי
רקנאטי יובל יודי
שבירו רונית
שחר זהבה ואריה
שטיר ישראלה ואיששטיין אבי
שטראוכלר בת-שבע
שטרנברג ליאורה ומנחם
שלמון איריס ואליאב
שמגר רובינשטיין מיכל
שמיר מאיר
שמעוני רוני
(שמעוני פינקלשטיין fcd)
שניידר בצלאל ולב יעל
שפיר נכון מירי
שרם אורלי
שרמיסטר יגאל וויטוס הנית
תאומים עירית ומשה

חברי ההנהלה הציבורית		סמנכ"לית תפעול
דר דב תמרי - יו"ר	אדווה טמקין	
פרופ' ניב אחיטוב	מנהל משאבי אנוש	
איל ארד	יוסי זוידוביץ	
רמי בן-גל	מנהל כספים	
עליזה גורן	יחיאב לוסקי	
עו"ד גיל בר-טל	מנהלת שיווק ומכירות	
עוד צפנת דרורי	עיריית סוחוניצקי	
אופירה יוחנן וולק	מנהלת הפקות	
גיורא יהלום	כנרת צור	
זינב מנסור		
אריאל קפון		
עו"ד יחיאל שמיר		
להצגה זו		
מנהלת הצגה: אורנה דויטש		
מנהל במה: דני לוין/גיא קריספיל/נחום רז		
סאונד: יורי שכנוביץ/רז בליצבלאו/דניס אוסנקין		
תאורה: אלכס בנסמן/שמואל הס/ניר להב		
מלבישה: דנה כהן		
אביזרים: אירנה גלוזמן		
פאות: מרינה ציורילוב		
ביצוע תפאורה: סדנת תיאטרון		
צילום שער: שי פרנקו		
צילום חדר חזרות: דניאל קמינסקי		
צילום פורטרטים: כפיר בולוטיץ, עדן ירושלמי, אפי יוספי,		
אלון שפרנסקי, ג'ארר אלון, עדי סגל, איתמר אהרוני, מגדה היוקל,		
אסקף אברהם		
עיצוב תוכניה: אפרת אופק		
הפקת תוכניה: מיכל גלעד		

מנהלה

דוברות ויחסי ציבור: זיוה סידון
מנהלת פרסום: מיכל גלעד
מנהלת מכירות חוץ: נועה דקל
רכות תקשורת ומחשוב: יהודית רוקבן
מכירות: יעל ארמוס, אדווה קמחי
מחלקה חינוכית: רועי שולברג
רכות מנויים: אבישג מור
מנויים ופניות הציבור: דורית מוסבי
רכות שיווק טלפוני: בתיה גמליאל
נציגי שיווק טלפוני: ליליאן אטיאס,
נאורה ברנר, עמליה ברש, סימה זוארץ
יפית טרייסמן, מרים כספי, בלה לוי
גאולה לושי, ציפי לסינגר
רכז שרות לקוחות: ערן קרסו
נציגי שרות לקוחות:

אמיתי אילן, ויקי ברכה, שרה גלעם
אבי דנגור, עפרה כהן, ליאב כהן
דורית לוי, דניאל לוטין, מיכי מיור
יהודית שפירא, שלומית קרת-פעמי
טל רעיני

מנהלת לשכת מנכל: יפה רטי טייב
מרכזת תפעול המחלקה הטכנית
ומשאבי אנוש: נגה חליף
מנהלת חשבונות ראשית: מרב כהן
חשבת שכר: לורה מולדצ'סקי

מח' הנהלת חשבונות:

זוהר פורמן, טלי חובב

מרכזיה: דבורה אהרון

מנהל מחלקת סדרנים: שחר קראוס

יעוץ משפטי:

עו"ד אסף ברנזון, עו"ד זוהר קדמון

הפקה

מנהל הצגה ראשי: אלן פיטלוק

מנהלי הצגות: אורנה דויטש, נעה חמל

רולי יקואל, נועם פלג, ארז שפר, חן תמיר

צוות טכני

מנהל ייצור: אבישי עשור

מנהל טכני: אייל חזן

מנהלי במה: אופיר אוחיון, גל אלבג אלברטו בנדר

אלכס גולדברג, דניאל לוין, סטניסלב סוושקין

מטיאס סטוליאד, גיא קריספיל, נחום רז

עובדי במה: יניב אלבז, דניאל נאור, יהודה גרוס

אלון כליף, יעיש ליאלמייב, שלומי נתנאל, מאיר עזאני

אלעד פז, דוד פייזל אמזרי, יבגני שמואלביץ'

מנהל מחלקת תאורה: דולב ציגל

תאורנים: אלכס בנסמן, שי דלרייה, שמואל הס,

ראובן וולנר, אנדרי יודשקין, ואדים ירוחין, ניר להב

עומר לנדאן, פרננדו מחאיקר, אייל דרור עובדיה,

קוסטה רייבסקי

מנהל מח' סאונד: תמיר אלפיה

סאונד: דניס אוסנקין, רז בליצבלאו, ויטלי בז'יקו

יוסי דולב, עופר נווה, מקס טיגאי, אורן פרי,

דני קליינברג, שרון ראובן, טל שדות, יורי שכנוביץ

אביזרים: יהודית בולקיאד

מנהלת מח' תלבושות: מיכל אלוני

אחראית מחלקת מלבישות, אביזרניות ופאניות:

אורנה דויטש

מלבישות, רקוויזיטיות, פאניות:

גיני אדלרבאום, שי ברמק, מאיה גיא, אלעד גיטלמכר

ולריה גלוזמן, נטלי חתוכה, דנה כהן, יעלה מירוז

ענבל מאיר, לידיה סמנקובסקי, אסיה נלן, אולגה פרגמן

מרינה ציורילוב, אלונה קומינה, קלייר דודריג-חסיד

ליאורה רון, נועה רחל רונן, חני רוזנצויג אירנה שפיצר

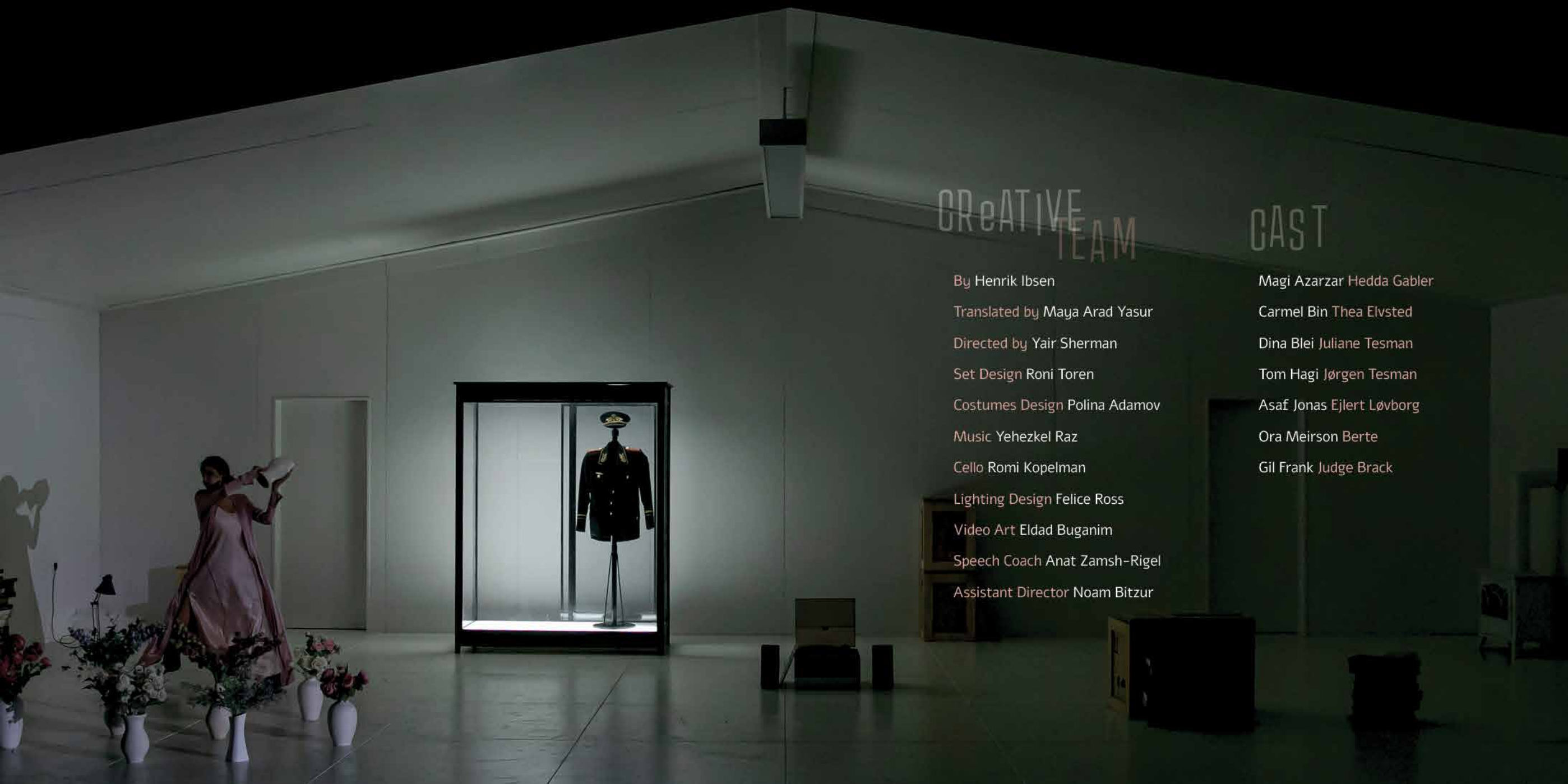
אב הבית וממונה בטיחות:

יצחק סלחגי הכהן

שחקני התיאטרון לעונת 2023-24

[לפי סדר א'-ב']

יונה אליאן-קשת	גל דרורי	לירן מזרחי
אור אבוטבול	ארז דריגס	קרן מור-מישורי
אבירם אביטן	רמי הויברגר	עמית מוריס
דורון אורן	דניאל היב	זוהר מידן
מגי אזרזר	נוי הלפרין	אופיר מרכייב
איתמר אלבז	רוברט הניג	מיטל נוטיק
גיא אלון	אלירן הרוש	חני נחמיאס
נופר אליהו	דוד הררי	ניב ניסים
דור אלמקייס	ידידיה ויטל	דורין סידמן
נעמה אמית	אלינור וייל	תמר עמית-יוסף
רוני אקרמן	ענת וקסמן	טל עמר
אפרת בוימולד	יעל וקשטיין	איתי פולישוק
כרמל בין	בן זבלודובסקי	עמרי פלד
לירית בלבן	מירי זהבי	מירב פלדמן
דינה בליי	תום זידנר	קובי פרג'
לירי בנדר	אשלי זימברג	עמית פרנקו
אביעד בנטוב	תום חגי	סתיו צוברי
עמית ברוורמן	עודאל חיון	טל צ'רנובסקי
דור ברנס	סולימאן חוסייסי	אבי קושניר
ששון גבאי	יונית טובי	נתי קלוגר
אורי גוב	יורם טולדנו	משי קלינשטיין
אודי גוטשלק	שלומי טפיאדו	נועם קלינשטיין
מעייין גוטשלק	ענבר יוחננוף	רדה קנטרוביץ'
דיאנה גולבי	ניסו כאבייה	אמיר קריאף
לימור גולדשטיין	שי כהן-נאמן	מאי קשת
שירי גולן	נעמי לבוב	נעה רביקוביץ'
אלי גורנשטיין	יניב לוי	אגם רודברג
טל גרושקה	שגיב לוי	אורנה רוטברג
דניאל גל	חי מאור	דפנה רכטר
מיה דגן	שלומי טפיאדו	יניב שביט
יעל דובר	אורה מאירסון	רון שחר
טל דנינו	לורין מוסרי	מעייין תורג'מן

CReATIVE TEAM

By Henrik Ibsen

Translated by Maya Arad Yasur

Directed by Yair Sherman

Set Design Roni Toren

Costumes Design Polina Adamov

Music Yehezkel Raz

Cello Romi Kopelman

Lighting Design Felice Ross

Video Art Eldad Buginim

Speech Coach Anat Zamsh-Rigel

Assistant Director Noam Bitzur

CAST

Magi Azarzar Hedda Gabler

Carmel Bin Thea Elvsted

Dina Blei Juliane Tesman

Tom Hagi Jørgen Tesman

Asaf Jonas Ejler Løvborg

Ora Meirson Berte

Gil Frank Judge Brack

HEDDA GABLER

BY HENRIK IBSEN

TRANSLATED BY MAYA ARAD YASUR

DIRECTED BY YAIR SHERMAN

www.lessin.co.il / 03-7255333 / 1-800-44-1111 תיאטרון בית ליסין ע"ש ברוך איבצ'ר

